

دستورالعمل فنی

معرفی مناسب‌ترین نوع و زمان پوشش‌دهی خوشه
خرما برای کاهش خسارت عوامل آسیب‌زای خوشه نخل
خرمای رقم سایر (استعمران)

تهیه کننده: مسعود لطیفیان

عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

نشریه شماره: ۸۹/۲۹۶/نخل

۱۳۸۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهادکشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

شانی ناشر: اهواز کیلومتر ۱۰ جاده ساحلی اهواز - خرمشهر، ص ب ۱۶-۶۳۵۵
مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور
تلفن: ۲- ۲۴۲۳۲۲۱ - ۶۱۱ - دورنگار: ۳۴۱۰ - ۲۴۲۳۴۱۰ - ۶۱۱
پست الکترونیک: dptfrii@yahoo.com

شناسنامه نشریه:

عنوان نشریه: معرفی مناسب‌ترین نوع و زمان پوشش‌دهی خوشه خرما برای کاهش خسارت عوامل

آسیب‌زای خوشه نخل خرما (رقم سایر) (استعمران)

نام و نام خانوادگی نگارنده: مسعود لطیفیان

شماره نشریه: ۲۹۶/نخل/۸۹

نام و نام خانوادگی ویراستاران: مجید امانی، اسماعیل راه‌خدایی و بهار راد

ناشر: موسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

شمارگان (تیراژ): ۱۵ نسخه

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه.....
مقدمه.....	۲.....
اهداف آموزشی دستورالعمل.....	۲.....
توصیه‌های آموزشی.....	۲.....
نتیجه‌گیری.....	۳.....
منبع.....	۴.....

مقدمه:

قابلیت عرضه میوه خرما به بازار به شدت تحت تأثیر انواع مختلف آسیب‌های مکانیکی، فیزیکی، حشرات و بیماری‌های میوه خرما قرار می‌گیرد. این عوامل همراه با گرد و غبار باعث آسیب به پوست بیرونی و متعاقب آن زخم میوه می‌شوند. ظاهر و کیفیت بازارپسندی میوه خرما به میزان قابل توجهی تحت تأثیر شیوه‌های نگهداری خوشه خرما قبل از برداشت می‌باشد. علاوه بر این روش‌های مدیریت خوشه بر عمر انبارداری میوه خرما مؤثر است. مدیریت خوشه شامل مجموعه عملیات به باغی می‌باشد که در افزایش کمی و کیفی میوه بر روی خوشه خرما مؤثر می‌باشند. مهمترین این عملیات عبارت از تنک میوه، تنک خوشه، تنظیم نسبت برگ به خوشه، قراردادن قاب چوبی، آرایش خوشه و پوشش‌دهی خوشه می‌باشند. در این میان پوشش‌دهی خوشه سابقه طولانی در مدیریت کنترل آفات و بیماری‌های میوه خرما دارد.

اهداف آموزشی:

الف- آشنایی با مناسب‌ترین نوع پوشش برای پوشش‌دهی خوشه نخل خرما در رقم سایر (استمران).

ب- آشنایی با مناسب‌ترین زمان پوشش‌دهی در این رقم.

ج- آشنایی با میزان تأثیر پوشش‌دهی در کاهش خسارت عوامل آسیب‌زای میوه.

توصیه‌های آموزشی

پوشش توری سبز به عنوان تیمار برتر برای پوشش‌دهی خوشه خرما در رقم سایر معرفی

می‌گردد. در این نوع پوشش امکان تلفیق سم‌پاشی با پوشش‌دهی نیز وجود دارد.

شکل ۱- پوشش توری سبز (پوشش توری نایلونی از جنس پلی استر تهیه و به رنگ سبز می باشد.

طول این پوشش ۹۰/۵ و عرض آن ۵۸ سانتی متر پیشنهاد می گردد)

♦ مناسب ترین زمان پوشش دهی در استان خوزستان در مرحله رشدی کیمری و از نظر

تقویمی در حدود خرداد ماه در منطقه است.

مناسب ترین زمان		
جبابوک	کیمری	تغییر رنگ میوه
خردادماه		

شکل ۲- مناسب ترین زمان پوشش دهی

نتیجه گیری

پوشش دهی خوشه در تعدیل شدت خسارت عوامل آسیب زای خوشه خرما مؤثر بوده به گونه ای که علاوه بر کنترل این عوامل در بهبود خواص کمی و کیفی میوه نیز تأثیر دارد و به عنوان یکی از روش های مهم مدیریت خوشه خرما به نخل داران عزیز توصیه می گردد زیرا:

◆ این نوع پوشش در کاهش خسارت کنه تارتن (غبار) ۴۷ درصد، کرم میوه خوار (حمیره) ۶۴ درصد، کرم گرده خوار ۴۴ درصد، آفات انباری مزرعه زاد ۵۶ درصد، زنبورها و پرندگان ۹۹ درصد، پوسیدگی و ترشیدگی میوه ۳۴ درصد، آفتاب سوختگی ۳۹ درصد، خشکیدگی خوشه ۶۵ درصد و جدا شدن پوست از گوشت میوه (پفکی شدن) ۵۷ درصد مؤثر است.

◆ مقایسه‌ها مشاهده‌ای بین خوشه‌های پوشش‌دهی و بدون پوشش حاکی از تأثیر چشم‌گیر پوشش‌دهی در کاهش آلودگی و عوارض پدیده گرد و غبار بر روی خوشه خرما است. این نوع پوشش اثرات مثبتی بر بهبود خواص کمی و کیفی میوه خرما و افزایش بازارپسندی آن دارد.

منبع: گزارش نهایی پروژه تحقیقاتی بررسی تأثیر نوع و زمان پوشش‌دهی خوشه بر روی بهبود خواص میوه و کاهش خسارت آفات و بیماری‌های مهم میوه رقم مهم تجاری خرما به شماره مصوب ۸۴۰۰۱-۰۳-۰۰۰۰-۱۹۰۰۰۰-۰۱۸-۲